

Regeling van de uitoefening van de bedrijven en de werkzaamheid, waarin of in het kader waarvan alcoholhoudende drank wordt verstrekt
(Drank- en Horecawet)

Verslag van het mondeling overleg
over de amendementen

Nr. 32

De bijzondere commissie voor de ontwerp-Drank- en Horecawet heeft het wenselijk geoordeeld over de ingediende amendementen met de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, de Staatssecretaris van Economische Zaken en de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Volksgezondheid, dr. A. J. H. Bartels, in overleg te treden voor de artikelsgewijze behandeling van dit wetsontwerp in de Kamer. Dit overleg vond plaats op 14 februari 1964; de bewindslieden hadden zich daarbij doen vergezellen van de heren mr. C. Poustochkine, hoofd van de Stafafdeling Wetgeving en Juridische Aangelegenheden van het Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid, mr. J. Bos, hoofd van de afdeling Wetgeving van het Ministerie van Economische Zaken, en mr. G. A. Buijze, plv. hoofd van de afdeling Wettelijke Voorzieningen van het Directoraat-Generaal voor de Middenstand en het Toerisme van het Ministerie van Economische Zaken.

Omtrent de uitkomsten van het overleg heeft de commissie de eer het volgende mede te delen.

1a. *Amendement-Versteeg c.s.* (nr. 10).

De Minister verklaart tegen dit amendement geen bezwaar te hebben, doch het niet te kunnen overnemen, zolang het vanuit de Kamer wordt betwist. Dit is thans het geval door het sub-amendement-Portheine c.s. (nr. 20), dat beoogt het woord „bedrijfsmatig” in te voegen.

1b. *Sub-amendement-Portheine c.s.* (nr. 20) op het amendement-Versteeg c.s. (nr. 10).

De Minister laat het oordeel over dit sub-amendement aan de Kamer.

2. *Amendement-Versteeg c.s.* (nr. 11).

De Minister blijft van mening, dat de voorgestelde wijziging van artikel 18 verdere gevolgen heeft, dan het door de indieners beoogde doel vereist. De Minister zou het in de gedachtengang van de indieners doelmatiger achten, artikel 16, lid 4, onder a., zodanig te wijzigen, dat gemeenten voor de toepassing van artikel 16, lid 1, een hogere leeftijdsgrens (niet boven 21 jaar) kunnen vaststellen niet slechts ten aanzien van het tappen, doch ook ten aanzien van het slijten van alcoholhoudende drank.

De indieners zullen zich hierover nog beraden.

3. *Amendement-Daams c.s.* (nrs. 13 en 22)

De Minister en de Staatssecretaris van Economische Zaken delen mede, dat in het Kabinet onoverkomelijke bezwaren bestaan tegen een éénzijdige ombuiging van het hier te lande en elders geldende wijn-regime. De sociaal-hygiënische belangen, welke het amendement beoogt te dienen, zijn niet zo groot en zullen niet in die mate worden gediend, dat de eventuele nadelen, t.w. ontwrichting van de bestaande verhoudingen in de betrokken sector van de middenstand, en ondermijning van de internationale positie van ons land, hetzij direct (door het lidmaatschap van de Office International de la Vigne et du Vin), hetzij voor de toekomst (in onderhandelingen met betrekking tot wijn in de E.E.G. en de Raad van Europa) zouden moeten worden geaccepteerd; bezwaren uit het buitenland

zullen zich vooral richten tegen de zeer aanmerkelijke versmal-
ling van de distributiekanaalen voor bepaalde soorten wijn.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Volksgezondheid wijst nog op het sociaal-hygiënische bezwaar, doordat het publiek, dat hooggradige wijnen verlangt, gedwongen wordt naar een slijterij te gaan, waardoor de verleidingskansen voor velen zouden toenemen.

De indieners van het amendement kunnen de bezwaren van de Regering voorshands niet delen. Ten aanzien van de middenstand achten zij het gevaar voor ontwrichting geringer dan de Regering, te meer daar een overgangstermijn wordt voorgesteld. Het internationale belang imponeert hen voorshands weinig; zij vermogen niet direct in te zien welk nadeel een ander land zal ondervinden van een gewijzigd distributiesysteem ten onzent. Indien hierdoor het gebruik zou afnemen, zouden deze leden dit sociaal-hygiënisch gezien een voordeel willen noemen.

Overigens achten zij de verkoop van hooggradige wijnen in gewone levensmiddelenwinkels een minstens even ernstige verleiding als het gaan naar een slijterij.

Van andere zijden wordt gewezen op het bezwaar, dat controle op de naleving van deze wet door het amendement wel zeer moeilijk zal worden in de overgangstijd, alsmede op het feit, dat er een tegenstelling zal ontstaan tussen verschillende zaken in dezelfde branche, die wel en die niet hooggradige wijnen mogen verkopen.

4. *Amendement-Daams c.s.* (nr. 14).

De Minister acht het in de praktijk voorkomende misbruik in de door het amendement met name genoemde gelegenheden niet van die aard, dat een algemeen verbod moet worden gesteld met de mogelijkheid van ontheffingen. Het systeem van de wet is juist gebaseerd op de gemeentelijke bevoegdheid tot oordelen: indien nodig biedt artikel 18 voldoende mogelijkheden tot ingrijpen ook ten behoeve van de jeugd. Ook wenst de bewindsman geen inbreuk te maken op de continuïteit der bestaande accommodaties.

De Minister heeft groot bezwaar tegen deze wijze van wetgeven. De bewindsman zou het amendement ten stelligste willen ontraden.

De indieners zouden wel geneigd zijn hun amendement te beperken, mits hun een betere formulering wordt geboden. Zij blijven echter van mening, dat een algemene regeling te verkiezen is boven de noodzaak dat bijna alle gemeenten — als het goed is — afzonderlijk eenzelfde regeling maken.

Van de zijde der bewindslieden wordt hiertegenover gesteld, dat in het systeem van het wetsontwerp een geringer aantal gemeentelijke verordeningen nodig zal zijn, terwijl in het systeem van het amendement zodanige verordeningen in bijna alle gemeenten nodig zouden zijn.

5. *Amendement-Daams c.s.* (nr. 15).

De Minister herhaalt zijn verzekering, dat geen der bij het wetsontwerp betrokken bewindslieden het voornemen heeft de zedelijkheidseisen te verlichten ten opzichte van de thans bestaande; daarenboven wijst de bewindsman op de vele waarborgen die toch ook het uitvaardigen van een algemene maatregel van bestuur omgeven.

De indieners geven hierop te kennen te zullen overwegen het amendement in te trekken.

6. *Amendement-Daams c.s.* (nr. 16).

De Minister overweegt dit amendement over te nemen, indien het niet vanuit de Kamer zal worden bestreden.

7. *Amendement-Portheine c.s.* (nr. 17).

De Minister zou aanneming van het amendement willen ontraden; de onder 1a genoemde vrijstelling draagt een te globaal karakter; de beschikbare cijfers wijzen uit, dat het aantal in aanmerking komende gevallen gestadig afneemt ten gevolge van de toenemende urbanisatie. Bovendien geldt een overgangsregeling tot 1975, terwijl na deze datum de combinatie van

„tappen” en „slijten” toch nog mogelijk blijft, zij het ook in gescheiden lokalen. De Minister acht de mogelijkheid van individuele ontheffing voldoende voor noodzakelijke gevallen.

De indieners blijven bij hun mening, dat zoveel individuele ontheffingen nodig zouden zijn, dat de mogelijkheid van algemeen werkende vrijstellingen daarnaast niet kan worden gemist.

8. *Amendement Portheine c.s.* (nrs. 18 en 29).

Ook dit amendement zou de Minister willen ontraden. Het gaat zijns inziens niet aan, nu het maximum-stelsel zal worden vervangen door het stellen van eisen op o.a. sociaal-hygiënische gronden, de inrichtingseisen niet door te voeren met betrekking tot een aantal bestaande inrichtingen. Ook hier geldt een overgangstermijn tot 1975 en de mogelijkheid van individuele ontheffing daarna, waarbij de Minister zeker aandacht zal schenken aan de meer schilderachtige inrichtingen.

De indieners evenwel menen, dat, afgezien van het schilderachtige aspect, behoefte zal blijven aan andere, thans bestaande inrichtingen, met name ten plattelande, die geen mogelijkheid voor uitbreiding zullen kunnen vinden.

9. *Amendement-Portheine c.s.* (nrs 19 en 30).

De Minister heeft zich omtrent de wenselijkheid van dit amendement nog geen definitief oordeel gevormd. Enerzijds neigt de bewindsman ertoe de in het door hem voorgestelde artikel aan de gemeenten verleende bevoegdheid te willen behouden. Anderzijds zien zij nagenoeg geen concrete voorbeelden voor, die het belang van deze bevoegdheid duidelijk kunnen maken.

De indieners gewagen van het verlenen van een blanco volmacht, zonder dat thans de inhoud van de algemene maatregel van bestuur (zie artikel 6, lid 2) bekend is. Zij vrezen eventueel onredelijk optreden van gemeenten; weliswaar is een dergelijke bevoegdheid met waarborgen omkleed, doch zij achten het beter een onnodige bevoegdheid in het geheel niet toe te kennen.

Van andere zijde zou het behoud der bevoegdheid wel op prijs worden gesteld, als een waardevol instrument om de goede uitvoering van deze wet te verzekeren.

10. *Amendement-Portheine c.s.* (nr. 21)

De Staatssecretaris van Economische Zaken zou dit amendement liever niet aanvaarden, aangezien het voor de man geen of weinig moeite zal kosten te voldoen aan de eisen van kennis en bekwaamheid: a. omdat hij bij het leven van zijn echtgenote dikwijls in het bedrijf zal hebben meegeholpen; b. omdat de alleen overblijvende man veelal — anders dan de vrouw — niet de dagelijkse zorg voor kinderen zal hebben. De Staatssecretaris acht het wenselijk de overeenstemming met de Vestigingswet Bedrijven niet te verbreken, temeer daar de mogelijkheid van ontheffing bestaat.

11. *Amendement-Portheine c.s.* (nr. 23)

De bewindslieden laten het oordeel over dit amendement gaarne aan de Kamer.

12. *Amendement-Van den Heuvel c.s.* (nr. 24)

I. De Staatssecretaris van Economische Zaken acht bij de sub I voorgestelde wijziging de typische bedrijfsbelangen van zo geringe betekenis ten opzichte van het bij artikel 8 betrokken openbare belang, dat zijns inziens hier geen reden is het horen van de Kamers van Koophandel voor te schrijven.

Na nadere overweging verklaren de indieners zich bereid dit onderdeel in te trekken.

II t/m IV. De Staatssecretaris van Economische Zaken verklaart zich tegen deze voorgestelde wijzigingen niet te zullen verzetten.

Intussen zullen de indieners en andere leden der commissie zich nog nader beraden over de definitieve tekst van dit amendement, voorzover het wordt gehandhaafd, in verband met de opgekomen wens alsnog de Provinciale Raden voor de Volksgezondheid daarin op te nemen.

13. *Amendementen-Van Gelder c.s. (nrs. 25 en 26)*

De bewindslieden verklaren geen overwegende bezwaren tegen deze amendementen te hebben.

14. *Amendementen-Van Gelder c.s. (nrs. 27 en 28)*

De Minister is ten aanzien van dit amendement met grote zorg vervuld, omdat het nieuwe artikel 18a toch weer een maximumstelsel in de wet zou brengen, met alle bezwaren daarvan (vergunningen in een getroffen wijk zouden b.v. weer vermogenswaarde kunnen krijgen); zelfs nieuwe bezwaren zouden zich voordoen ingeval het maximum lager gesteld zou kunnen worden dan het aantal bestaande vestigingen.

De Minister meent, dat artikel 18 voldoende instrumenten biedt om de bestaande inrichtingen zo nodig te treffen; gemeentelijke verordeningen in allerlei nuances zijn mogelijk. Voor nog te vestigen inrichtingen geldt, dat, ook wanneer aan alle eisen van deze wet zal zijn voldaan, de praktijk nog talrijke remmen kent (concurrentie, de noodzaak van omvangrijke investeringen, gebrek aan grond en bedrijfspanden), die zullen verhinderen, dat bepaalde straten of buurten met horecabedrijven zouden worden overvoerd. Aanneming van het amendement zou de structuur van de wet ontwrichten.

De indieners hebben begrip voor de opgeroepen bezwaren tegen het stellen van maxima, lager dan het aantal bestaande vestigingen. Anderzijds maakt artikel 18 van het ontwerp het mogelijk het gebruik van reeds verleende vergunningen te verhinderen. Dit zouden zij welhaast een vorm van onbehoorlijk bestuur achten. Beter ware, het tijdelijk uitreiken van nieuwe vergunningen stop te zetten. Indien deze maatregel tijdelijk is, zal ook geen vermogenswaarden worden gecreëerd.

Hoewel de Minister begrip heeft voor de moeilijkheid, die de indieners met het amendement pogen te ondervangen, heeft hij tegen het amendement onoverkomelijke bezwaren.

Vastgesteld 18 februari 1964.

VAN DEN HEUVEL
RUTGERS¹⁾
REEHORST
TEN BROECKE HOEKSTRA
VERSTEEG
LAMBERTS
DE VREEZE
DAAMS
KOLFSCHOTEN
CORVER
VAN GELDER
ABMA
BODE.

¹⁾ Plaatsvervanger van de heer Van Eijsden, die wegens ziekte niet aan de vaststelling van dit verslag heeft kunnen medewerken.